

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

На д-р Филка Георгиева Георгиева, д.м.

Гл. асистент към Катедра по Инфекциозни болести, паразитология и
Дерматовенерология

УНС по Дерматология и Венерология,

Факултет по Медицина,

Медицински университет „Проф. Д-р П. Стоянов“ – гр. Варна

за участие в Конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“

1. Научна книга

Filka Georgieva Lichen Simplex Chronicus Beyond the Diagnosis. LAP Lambert Academic Publishing 2017. 132p.

This work aims to clarify the impact of the autonomic neurosis system and violation of indicators of skin barrier on the pathogenesis of Lichen Simplex Chronicus. The book is also aiming to underline the role of stress in the development of the disease. The work attempts to answer the important question about the origin of pruritus in LSC. It is still debated is pruritus in LSC a primary or a secondary manifestation of the disease. The book is based on data from the literature and the findings of the author by investigating 1305 patients with LSC. The observations made by the author are illustrated in the tables or figures. The monograph provides a detailed critical analysis of the therapeutic approaches. The book systematic illustrates all therapeutic models, including those for which there are just small studies or a few reports. The conventional treatments are described alongside with some non-traditional methods. The work is intended to provide material of interest for a range of health professionals, including psychiatrist, GPs, and dermatologist as well as any other professionals who work with dermatology patients.

Настоящата книга има за цел да изясни въздействието на вегетативната нервна система и нарушаването на показателите на кожната бариера върху патогенезата на дерматозата-хроничен кожен лишей. Анализира се и ролята на стреса в развитието на болестта. Прави се опит да се отговори на важния въпрос за произхода на сърбеж в клиниката на заболяването. Все още се обсъжда дали сърбежът при тази дерматоза е основна или вторична проява на заболяването. Книгата се основава на данни от литературата и научните изследвания на автора събрани от данните на 1305 пациенти с ЛСХ. Наблюденията, направени от автора, са илюстрирани в таблици или фигури. Монографията предоставя подробен критичен анализ на терапевтичните подходи. Книгата систематично илюстрира всички терапевтични модели, включително тези, за които има само малки проучвания или няколко доклада. Конвенционалните лечения са описани заедно с някои нетрадиционни методи. Работата би представлявала интерес за редица здравни специалисти, включително психиатри, общопрактикуващи лекари и дерматолози, както и всички други специалисти, които работят с дерматологични пациенти.

2. Публикации, покриващи минималните национални изисквания

2.1 Публикации в реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация

2.1.1. **Filka Georgieva CURRENT EPIDEMIOLOGY OF LICHEN SIMPLEX CHRONICUS. JIMAB 2016; 22(3):1221-1225SJIF 7,035**

Background Lichen Simplex Chronicus (LSC) is a common extremely pruritic dermatoses affecting seriously the wellbeing of patients. Although the diagnosis is easily confirmed, the therapy is still a challenge for specialists.

The aim of the study was to update the epidemiology of LSC.

Objective and Methods: To assess the tendencies in distribution of LSC were analyzed data collected from registers of Medical Centre "St. Anna" Varna from January 2007 till July 2015. Data include reports of 39968 outpatients with different skin problems. The model of the study was retrospective and investigates the total morbidity, gender distribution, age distribution, peak condition and place of the disease in the structure of selected chronic recurrent dermatoses with negative impact on quality of life. Data were collected and processed after obtaining written permission from the leadership of MC "St. Anna" Varna.

Results. The overall frequency of LSC was 4.04%. It increased from 2.59% (2007) to 4.62% (2015). Results show a tendency of rejuvenation of LSC with two peaks of morbidity: over 65 years of age 11.87% and second in the range 25-30 years -10.77%. The ratio female / male is established to 1.2: 1. The distribution analysis shows the prevalence of LSC in winter season – January 5.14%, February – 4.57% and low morbidity in summer months - July 1.92% and August 0.66%. ($p = 0.001$) The distribution of LSC was compared with that of several skin diseases with a chronic course and a negative influence on the quality of life of patients. Results show increasing of LSC from 3.36% (2008) to 4.55% (2014) ($p = 0.001$).

Conclusion: This is the first study in our country, which aims to update the epidemiology of LSC.

Представеното състояние Лихен Симплекс Хроникус (LSC) е често срещана изключително сърбяща дерматоза, засягаща сериозно благосъстоянието на пациентите. Въпреки че диагнозата лесно се потвърждава, терапията все още е предизвикателство за специалистите.

Целта на проучването е да актуализира епидемиологията на LSC.

Цел и методи: За оценка на тенденциите в разпространението на LSC са анализирани данни, събрани от регистрите на МЦ „Св. Анна“ Варна от януари 2007 г. до юли 2015 г. Данните включват история на заболяването за 39968 амбулаторни пациенти с различни кожни проблеми. Моделът на изследването е ретроспективен и изследва общата заболеваемост, разпределение по пол, възрастово разпределение, пиково състояние и място на заболяването в структурата на избрани хронични рецидивиращи дерматози с отрицателно въздействие върху качеството на живот. Данните бяха събрани и обработени след получаване на писмено разрешение от ръководството на МЦ „Св. Анна“ Варна.

Резултати. Общата честота на LSC е 4,04%. Той се е увеличил от 2,59% (2007) на 4,62% (2015). Резултатите показват тенденция на подмладяване на LSC с два пика на заболеваемост: над 65 години на възраст 11,87% и втори в диапазона 25-30 години -

10,77%. Съотношението жена / мъж е установено на 1,2: 1. Анализът на разпределението показва разпространението на LSC през зимния сезон - януари 5,14%, февруари - 4,57% и ниска заболяемост през лятото - 1 юли 1,92% и август 0,66%. ($p = 0,001$) Разпределението на LSC е сравнено с това на няколко кожни заболявания с хроничен ход и отрицателно влияние върху качеството на живот на пациентите. Резултатите показват увеличаване на LSC от 3.36% (2008) на 4.55% (2014) ($p = 0.001$).

Заключение: Това е първото проучване у нас, което има за цел да актуализира епидемиологията на LSC.

2.1.2. Filka Georgieva. Hand eczema and its impact on wellbeing and quality of life of patients PATIENTS.JIMAB 2017; 23(1):1490-1494

Hand eczema (HE) is a common skin condition with a chronic course. Both genetics and contact allergens triggers this form of eczema. It often affects people who work in cleaning, catering, hairdressing, healthcare and mechanical jobs where they may come into contact with chemicals or other irritants.

The aim of the study is to assess the impact of hand eczema on quality of life (QoL).

Material and methods: The presented study includes 78 out-patients diagnosed with HE. Demographic data and disease-related characteristics were collected. For the evaluation of QoL Dermatological Life Quality Index (DLQI) questionnaire was applied. Disease severity was assessed by hand eczema severity index (HECSI) score.

Result and discussion: HE is more common in female 67, 94% than in male 32, 06%. The mean age of the patients was 34.14 ± 12.16 years with range from 16 years to 52 years. The total DLQI score reported by the patients with hand eczema is 10.3 ± 4.19 (median 11.00; IQR 4.00-26.00). Patients' scores were high for all questions ($p < 0,001$) with the exception of Q4 (cloths) and Q10 (treatment). High scores was for Q1 (feelings), Q2 (embarrassment), Q3 (daily work), Q8 (relationship) and Q9 (sexual). The highest scores was for Q7 (job).

Conclusion: All the reported and analyzed results indicate that HE has a negative impact on all the QoL-domains for majority of patients ($p < 0.001$).

Екземата на ръцете (EP) е често срещано състояние на кожата с хроничен ход. Както генетиката, така и контактните алергени предизвикват тази форма на екзема. Често засяга хора, които работят в почистващи, кетъринг, фризьорски, и здравни дейности, където могат да влязат в контакт с химикали или други дразнители.

Целта на изследването е да се оцени въздействието на екземата на ръцете върху качеството на живот (QoL).

Материал и методи: Представеното проучване включва 78 амбулаторни пациенти с диагноза EP. Бяха събрани демографски данни и характеристики, свързани с болеста. За оценката на QoL Dermatological Life Quality Index (DLQI) беше приложен въпросник. Тежестта на заболяването се оценява с използването на индекса на тежест на екзема на ръцете (HECSI).

Резултат и дискусия: EP е по-честа при жени 67, 94%, отколкото при мъже 32, 06%. Средната възраст на пациентите е $34,14 \pm 12,16$ години в диапазон от 16 години до 52 години. Общият DLQI резултат, докладван от пациентите с екзема на ръцете, е $10,3 \pm 4,19$ (медиана 11,00; IQR 4,00-26,00). Резултатите на пациентите са високи за всички въпроси ($p < 0,001$), с изключение на Q4 (дрехи) и Q10 (лечение). Високи резултати бяха

за Q1 (усещания), Q2 (дискомфорт), Q3 (ежедневна работа), Q8 (контакти) и Q9 (сексуална). Най-високите резултати се отнасяха за Q7 (работа).

Заключение: Всички докладвани и анализирани резултати показват, че EP има отрицателно въздействие върху всички QoL-домейни за повечето пациенти ($p < 0,001$).

2.2 Публикации в нерелативирани списания с научно рецензиране

2.2.1. **Filka Georgieva PRURITOCEPTIVE AND PSYCHOGENIC PRURITUS IN LICHEN SIMPLEX CHRONICUS** Scripta Scientifica Medica, 2016; 48(2): 55-59

Pruritus is a diagnostic hallmark for Lichen Simplex Chronicus (LSC). It elicits a scratch response, initiating the itch-scratch cycle, which in turn aggravates the inflammatory response and exacerbates the disease severity. Treating this symptom can be challenging. The purpose of this study is to distinguish which type of pruritus has a leading role in the pathogenesis of LSC by studying changes in skin barrier functions and evaluating patients' psychopathology. We compare the results from the tests of skin barrier and evaluation of psychiatric scales HAD-A and HAD-D observing 56 adults with diagnosis LSC.

Сърбежът е диагностичен отличителен белег за Lichen Simplex Chronicus (LSC). Той предизвиква желание за чесане, и така инициира цикъла на сърбеж-чесане, което от своя страна утежнява възпалителния отговор и обостря тежестта на заболяването. Лечението на този симптом може да бъде предизвикателство. Целта на проучването е изучаване на промените в кожните бариерни функции и оценка на психопатологията на пациентите с оглед откриване на доминиращата причина за сърбежа. Сравняват се резултатите от тестовете за кожна бариера и оценка на психиатричните скали HAD-A и HAD-D, при 56 пациента с диагноза LSC.

2.2.2. **Filka Georgieva. Psychoneuroimmunology and impact of stress in chronic skin conditions.** Scripta Scientifica Medica. 2017; 49(2):29-36

Psychodermatology studies the relationship between skin and mind. The important starting point in most of the chronic skin conditions is the psychological factor. Acute adverse events are classic triggers for these diseases. Chronic distress plays an important role, especially in times of public professional and financial instability, combined with the characteristics of the personal profile of the individual. Patients suffering from chronic skin dermatoses are tense, anxious, and unable to relax. This article reviews the neuro-endocrine pathway in the genesis of psychodermatological conditions. The paradigm: chronic skin conditions, stress and psyche is discussed. The review is based on the data from English language literature using MEDLINE and PubMed.

Психо-дерматологията изследва връзката между кожата и ума. Важна отправна точка при повечето хронични кожни заболявания е психологическият фактор. Острите нежелани събития са класически причини за тези заболявания. Хроничният дистрес играе важна роля, особено по време на професионална или финансова нестабилност, съчетана с характеристиките на личния профил на индивида. Пациентите, страдащи от хронични кожни дерматози, са напрегнати, притеснени и не могат да се отпуснат. Тази статия прави преглед на невро-ендокринния път в генезиса на психо-дерматологичните състояния. Обсъжда се парадигмата: хронични кожни заболявания, стрес и психика.

Прегледът се основава на данните от литературата на английски език, използвайки MEDLINE и PubMed

2.2.3. Filka Georgieva. Onychomycosis in children after a summer flu. International Journal of Contemporary Research and Review 2017; 8, (06):20234-20235

Onychomycosis in children is rare. We introduce 6 children aged from 1 to 3 years of age with distal subungual onychomycosis after summer flu caused by Coxsackie virus. The description of this rare nail complication aims to broaden the differential diagnosis in cases of nail pathology in young children and opens a discussion on therapeutic options in such cases.

Онихомикозата при деца е рядка. Представяме 6 деца на възраст от 1 до 3 години с дистална субунгвална онихомикоза след летен грип, причинен от вируса Coxsackie. Описанието на това рядко усложнение на ноктите има за цел да разшири диференциалната диагноза в случаите на патология на ноктите при малки деца и открива дискусия за терапевтичните възможности в такива случаи

2.2.4. Filka Georgieva The quality of life as a measure instrument of the efficacy of IPL treatment in rosacea. IJMRPS 2017; 4(6); 22-27

Rosacea is a chronic skin condition characterized by a background-flushing tendency, progressing to persistent erythema and telangiectasia. The distribution on the face affects seriously the self-esteem of the patients. Among the range of treatment options, the most effective is believed to be intense pulsed light (IPL) treatment. The aim of the study is to assess the efficacy and safety of IPL treatment by evaluation the degree of changes of quality of life (QoL) of patients before and after treatment. Methods: The presented monocentric, prospective study includes 52 outpatients, with rosacea who were treated with IPL treatment. The efficacy was evaluated by comparing the impact of the disease on the QoL of patients before and after the treatment. Results: The DLQI score before treatment was 11, 68±2.39 (median 11.00; IQR 4.00-20.00) and two weeks after the last session of IPL treatment was 8.36±1.19 (median 8.00; IQR 4.00-19.00). Therefore, IPL treatment improved the QoL of rosacea patients. Conclusion: The IPL treatment is a useful method of treatment that satisfied patients with rosacea.

Розацеята е хронично кожно заболяване, характеризиращо се с тенденция на зачервяване на лицето, прогресираща до персистиращ еритем и телеангиектазии. Зачервяванията по лицето се отразява негативно на самочувствието на пациентите. Счита се, че сред набора от възможности за лечение най-ефективно е лечението с интензивна импулсна светлина (IPL). Целта на проучването е да се оцени ефикасността и безопасността на лечението с IPL чрез оценка на степента на промени в качеството на живот (QoL) на пациенти преди и след лечение. Методи: Представеното моноцентрично, проспективно проучване включва 52 амбулаторни пациенти с розацея, лекувани с IPL лечение. Ефикасността е оценена чрез сравняване на въздействието на заболяването върху QoL на пациентите преди и след лечението. Резултати: Резултатът от DLQI преди лечението е 11, 68 ± 2,39 (медиана 11,00; IQR 4,00-20,00) и две седмици след последното сесията на IPL лечение е била 8,36 ± 1,19 (медиана 8,00; IQR 4,00-19,00). Следователно лечението с IPL води до подобряване на качеството на живот на пациентите с розацея. Заключение: Лечението с IPL е полезен метод за лечение, който удовлетворява пациентите с розацея.

2.2.5. Filka Georgieva Analysis of Psycho-Emotional Status in Patients with Rosacea. British Journal of Medical and Health Research 2017; 4(5):47-54|BI Impact Factor 1.7

The self-esteem and body image are closely connected with the adaptation and acceptance of individual in the society. That is why the skin imperfections on the visible parts of the body have a significantly great impact on psycho-emotional status of such patients. The aim of this research was to study the psycho-emotional status of patients with rosacea. Material and Methods: The presented monocentric, prospective study includes 52 outpatients, with rosacea. The psycho-emotional status was determined by the 14item Hospital Anxiety and Depression scale (HAD-A and HAD-D). All results were statistically analyzed. Results: The HADS-A score was $8,64 \pm 3,06$ distributed as: in 25, 05% of patients the rate of anxiety was normal (0-7); 46, 15% had mild anxiety- (8-10) and 28, 8% had moderate anxiety (11-14). The HADS-D score was $6,2 \pm 2,68$ and show the following distribution: 38, 46% without signs of depression; 44, 23% with mild degree and 17, 31% with moderate degree of depression. There were no correlation between the severity of rosacea and the ratios of anxiety and depression. Conclusion: The self-esteem and body image have serious influence on patients' psycho-emotional status.

Самочувствието и външният вид са тясно свързани с адаптацията и приемането на индивида в обществото. Ето защо несъвършенствата на кожата на видимите части на тялото оказват значително влияние върху психо-емоционалния статус на такива пациенти. Целта на това проучване е да изследва психо-емоционалния статус на пациенти с розацея. Материали и методи: Представеното моноцентрично, проспективно проучване включва 52 амбулаторни пациенти с розацея. Психоемоционалният статус се определя по скалата за болнична тревожност и депресия състояща се от 14 точки (HAD-A и HAD-D). Всички резултати бяха анализирани статистически. Резултати: Резултатът от HADS-A е $8,64 \pm 3,06$, разпределени съответно: при 25, 05% от пациентите степента на тревожност е нормална (0-7); 46, 15% са имали лека тревожност- (8-10) и 28, 8% са имали умерена тревожност (11-14). Резултатът от HADS-D беше $6,2 \pm 2,68$ и показва следното разпределение: 38, 46% без признаци на депресия; 44, 23% с лека степен и 17, 31% с умерена степен на депресия. Няма връзка между тежестта на розацеята и степента на тревожност и депресия. Заключение: Самочувствието и външният вид оказват сериозно влияние върху психо-емоционалния статус на пациентите.

3. Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД доцент

3.1. Georgieva F. Facial dermatoses: the influence of expectations-quality of life before and after treatment. IJAR 2018; 8(4); 445-447 ISSN 2249-555x

The self-esteem and body image alongside with the functional status are closely connected with patients' quality of life (QoL). The aim of the study is to assess the impact of some facial skin disorders on QoL. A secondary point was to evaluate the effect of the treatment on Health related quality of life (HRQoL). Materials and Methods: The presented monocentric, prospective study includes 52 outpatients, with facial dermatoses (FD) (rosacea, melasma and facial scars). For the evaluation of QoL Dermatological Life Quality Index (DLQI) questionnaire was applied at the beginning and end of the treatment. Results: The DLQI score for FD before treatment was 11.83 ± 1.546 (median 11.00; IQR 8.00-16.00) and after treatment 8.86 ± 2.55 (median 9.00; IQR 6.00-13.00). There were no correlation between severity of FD and the degree of their improvement and QoL. For patients with high expectation QoL before and after treatment show minor impairment. Therefore, FD affect the QoL of the patients mostly psychologically. Conclusion: The self-esteem and body image have negative influence on patients' wellbeing

Самочувствието и външния вид заедно със здравословното състояние са тясно свързани с качеството на живот на пациентите (QoL). Целта на изследването е да се оцени въздействието на някои кожни нарушения на лицето върху QoL. Вторият момент беше да се оцени ефектът от лечението върху качеството на живот, свързано с Heath (HRQoL). Материали и методи: Представеното моноцентрично, проспективно проучване включва 52 амбулаторни пациенти с лицеви дерматози (FD) (розацея, мелазма и белези по лицето). За оценка на QoL дерматологичен индекс за качество на живот (DLQI) беше приложен въпросник в началото и в края на лечението. Резултати: DLQI резултатът за FD преди лечение е бил $11,83 \pm 1,546$ (медиана 11,00; IQR 8,00-16,00) и след лечение $8,86 \pm 2,55$ (медиана 9,00; IQR 6,00-13,00). Няма връзка между тежестта на FD и степента на тяхното подобрене и QoL. При пациенти с високо очакване QoL преди и след лечението показват леко увреждане. Следователно FD влияят най-вече на качеството на живот на пациентите психологически. Заключение: Самочувствието и телесният образ оказват негативно влияние върху благосъстоянието на пациентите

4. Публикации за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

4.1. Georgieva F., Vankova D. Quality of Life of Patients with Lichen Simplex Chronicus. International Journal of Medicine and Pharmacy 2016; 4(1):53-60

Lichen Simplex Chronicus (LSC) is a skin disorder-affecting patient's psychosocial and functional status. It is associated with severe pruritus, sleep disturbances, anxiety, and depression. Patients with LSC tend to have poor social skills or interpersonal resources and a lack of flexibility. Therefore, a study of their self-reported health status alongside with a clinical investigation is a necessary precondition for successful therapeutic results.

The aim of the study is to assess the impact of LSC on patients' quality of life (QoL) with a standardized dermatology-specific quality of life instrument- Dermatology Life Quality Index (DLQI). Further, the influences of specific disease-related and socio-demographic characteristics on QoL have been analyzed.

Materials and Methods: The presented QoL-study enrolls 190 outpatients diagnosed with LSC. It is a part of a wider research project on LSC. Demographic data and disease-related characteristics were collected in addition to the DLQI questionnaire. Individuals with psychiatric disorders and/or those using antidepressants have been excluded. The DLQI instrument consists of 10 questions (Q1 to Q10) grouped in six domains. The use of the standardized instrument allows some international comparisons.

Results and Discussion: The total DLQI score reported by the LSC-patients is 8.58 ± 3.348 . Consequently, LSH moderately affects the QoL of the patients. Patients scores were significantly high for Q1 (symptoms), Q9 (sexual difficulties) and Q10 (treatment) ($p < 0=001$). All the reported and analyzed results indicate that LSH has a negative impact on all the QoL-domains for every patient ($p < 0.001$). No significant relationship could be found between patients' QoL and disease-related (duration and stage) and social characteristics (urban/rural and level of education) ($p=0.194$). Specific for our patients was high score for Q10 (treatment) (median 2.00, range 1.00-2.00) ($p < 0=001$).

This is the first study in our country, which aims to measure the impact of LSH on patients' QoL between both male and female. DLQI proved to be a simple and practical questionnaire technique for routine clinical use.

Lichen Simplex Chronicus (LSC) е кожно заболяване, засягащо психо-социалния и функционалния статус на пациента. Свързва се с тежък сърбеж, нарушения на съня, тревожност и депресия. Пациентите с LSC имат лоши социални умения или проявяват липса на гъвкавост. Следователно, проучването на техния здравен статус, заедно с клиничното проучване, е необходимо условие за успешни терапевтични резултати.

Целта на проучването е да се оцени въздействието на LSC върху качеството на живот на пациентите (QoL) със стандартизиран дерматологичен инструмент за качество на живот - Dermatology Life Quality Index (DLQI). Освен това са анализирани влиянията на специфични заболявания и социално-демографски характеристики върху QoL.

Материали и методи: Представеното QoL проучване включва 190 амбулаторни пациенти с диагноза LSC. Това е част от по-широк изследователски проект за LSC. В допълнение към въпросника DLQI бяха събрани демографски данни и характеристики, свързани с болестта. Лица с психични разстройства и / или такива, които използват антидепресанти са изключени. Инструментът DLQI се състои от 10 въпроса (Q1 до Q10), групирани в шест домейна. Използването на стандартизирания инструмент позволява някои международни сравнения.

Резултати и дискусия: Общият DLQI резултат, докладван от пациентите с LSC, е $8,58 \pm 3,348$. Следователно, LSH влияе умерено на QoL на пациентите. Резултатите на пациентите са били значително високи за Q1 (симптоми), Q9 (сексуални затруднения) и Q10 (лечение) ($p < 0 = 001$). Всички докладвани и анализирани резултати показват, че LSH има отрицателно въздействие върху всички QoL-домейни за всеки пациент ($p < 0.001$). Не може да се открие значителна връзка между QoL на пациентите и свързаните с болестта (продължителност и стадий) и социалните характеристики (градско / селско и ниво на образование) ($p = 0,194$). медиана 2,00, диапазон 1,00-2,00) ($p < 0 = 001$).

Това е първото проучване у нас, което има за цел да измери въздействието на LSH върху качеството на живот на пациентите между мъже и жени. DLQI се оказа проста и практична техника на въпросника за рутинно клинично приложение.

4.2. Филка Георгиева ВЛИЯНИЕ НА ВЕГЕТАТИВНАТА НЕРВНА СИСТЕМА ВЪРХУ ЛОКАЛИЗИРАНИЯ НЕВРОДЕРМИТ Варненски медицински форум 2016:5(2):61-65

Localized neurodermatitis (LN) is a skin disease characterized by lichenified plaques as a result of uncontrolled scratching. Itching that causes a desire to scratch is at the heart of the itching-scratching cycle, which exacerbates the inflammatory response of the skin and leads to protraction and complication of the disease. The dysfunction of the autonomic nervous system (ANS) plays a significant role in the pathogenesis of LN. The aim of the study was to determine the degree of involvement of the ANS in the pathogenesis of the disease.

Material and methods: The study included 107 outpatients, 58 women (54.21%) and 49 men (45.79%) diagnosed with LN. The age of the patients was between 25 and 83 years (mean 55.98). Methods of different complexity and informativeness were used to assess the condition of the ANS, including assessment of the subjective and objective signs of the ANS, vegetative-vascular parameters of the skin, the Kerdo Index and the Hildebrand Coefficient.

Results: In 88 (82.2%) patients, a pronounced vascular-vegetative dystonia was established. The incidence of subjective symptoms of autonomic dysfunction was 82.2% ($p = 0.043$) and the severity was $29.7 + 4.4$ ($p = 0.046$). The frequency of objective symptoms was reported to be 75.70% ($p = 0.001$) and their severity to be $34.6 + 3.8$ ($p = 0.048$), respectively. The combined results from the assessment of vegetative-vascular parameters of the skin, the Kerdo

Index and the Hildebrand Coefficient showed a prevalence of the sympathetic nervous system - 46.59%, followed by the group of patients with a mixed response of the ANS - 40.9%. of the parasympathetic nervous system - 12.5%. The results showed a statistically significant correlation between disease severity and ANS dysfunction. In patients with normal autonomic reactivity, a predominance of mild forms of the disease was observed: grade I - 50.0%, grade II - 36.11%, grade III - 13.88%. The distribution was reversed in patients with severe IBS dysfunction: grade I - 13.46%, grade II - 38.46%, grade III - 48.07% ($p = 0.021$).
Conclusion: VNS plays a significant role in the course of LN.

Локализираният невродермит (ЛН) е кожно заболяване, характеризиращо се с лихенифицирани плаки в резултат на неконтролируемо разчесване. Сърбежът, предизвикващ желание за разчесване, е в основата на цикъла сърбеж-разчесване, който обостря възпалителния отговор на кожата и води до протрахиране и усложняване на заболяването. В патогенезата на ЛН съществена роля има дисфункцията на вегетативната нервна система (ВНС). Целта на проучването е да се определи степента на участие на ВНС в патогенезата на заболяването.

Материал и методи: В изследването бяха включени 107 амбулаторно преминали пациенти, 58 жени (54.21%) и 49 мъже (45.79%) с диагноза ЛН. Възрастта на пациентите бе между 25 и 83 години (средно 55.98). За оценяване на състоянието на ВНС се използваха различни по сложност и информативност методики, включая оценка на субективните и обективните признаци на ВНС, вегето-съдови параметри на кожата, Индексът на Кердо и Коефициентът на Хилдебранд.

Резултати: При 88 (82.2%) пациенти се установи изразена съдово-вегетативна дистония. Честота на субективните симптоми на вегетативната дисфункция бе 82.2% ($p=0.043$), а изразеността – 29.7 ± 4.4 ($p=0.046$). Честотата на обективните симптоми се отчете 75.70% ($p=0.001$), а изразеността им съответно 34.6 ± 3.8 ($p=0.048$). Обединените резултати от оценяването на вегето-съдови параметри на кожата, Индекса на Кердо и Коефициента на Хилдебранд показаха превалиране на симпатиковата нервна система - 46.59%, последвана от групата пациенти със смесен отговор на ВНС - 40.9% Най-малко бяха пациентите с превалиране на парасимпатикуса - 12.5%. Резултатите показаха статистически значима корелация между тежестта на заболяването и дисфункцията на ВНС. При пациентите с нормална вегетативна реактивност се наблюдаваше преобладаване на леките форми на заболяването: степен I - 50.0%, степен II - 36.11%, степен III - 13.88%. Обратно бе разпределението при пациентите с изразена дисфункция на ВНС: степен I - 13.46%, степен II - 38.46%, степен III - 48.07% ($p=0.021$).

Заклучение: ВНС играе съществена роля в хода на ЛН.

4.3. Georgieva F. PRURITUS IN LICHEN SIMPLEX CHRONICUS: PSYCHOLOGY OR PHYSIOLOGY. The fourth Global Virtual Conference 2016, 274-275; www.gv-conference.com.10.18638/gv.2016.4.1.745; eISSN: 1339-9373, cdISSN: 1339-2778; ISBN: 978-80-554-1197-2

Pruritus is the dominant symptom of a vast variety of dermatoses. It is a diagnostic hallmark for Lichen Simplex Chronicus (LSC). It elicits a scratch response, initiating the itch scratch cycle, which in turn aggravate the inflammatory response and exacerbate disease severity. Treating this symptom can be challenging The purpose of this study is to distinguish which type of pruritus has a leading role in pathogenesis of LSH by studying changes in autonomic nervous system and evaluating patients psychopathology. We compare the results from the tests of

autonomic functions and evaluation of psychiatric scales HAD-A and HAD-D observing 56 adults with diagnosis LSH.

Пруритусът е доминиращ симптом при редица дерматози. Това е диагностичен отличителен белег за Lichen Simplex Chronicus (LSC). Той предизвиква реакция на разчесване, инициира цикъла на сърбеж, който от своя страна влошава възпалителния отговор и изостря тежестта на заболяването. Лечението на този симптом може да бъде предизвикателство. Целта на това проучване е да разграничи кой тип сърбеж има водеща роля в патогенезата на LSH чрез изучаване на промените във вегетативната нервна система и оценка на психопатологията на пациентите. Сравняваме резултатите от тестовете за автономни функции и оценка на психиатрични скали HAD-A и HAD-D, наблюдавайки 56 възрастни с диагноза LSH